

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 20. jul 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: **sudija Alphons Orie, predsedavajući**
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **20. jula 2012. godine**

TUŽILAC

protiv

JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVIMA ZA PRIHVATANJE DODATNOG SVEDOČENJA
SVEDOKA MILANA BABIĆA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

ospori dokaze prihvaćene u skladu s pravilom 92*quater* ograničena.²⁴ Stanišićeva odbrana traži da podnese dodatne delove Babićevog svedočenja, koji, kako ona tvrdi, daju kontekst delovima koji su već uvršteni u spis ili su relevantni za verodostojnost ili pouzdanost Babićevog svedočenja.²⁵

10. Tužilaštvo tvrdi da je podnело delove Babićevog svedočenja koji su relevantni za njegovu tezu i koji nisu duplikati.²⁶ Tužilaštvo navodi da Veće ima dovoljno dokaza na osnovu kojih može da utvrdi pouzdanost Babićevog svedočenja i da značajan broj dokaza to potkrepljuje.²⁷ Tužilaštvo tvrdi da se ne bi usprotivilo prihvatanju Babićevog svedočenja u celosti, kao ni zahtevu odbrane da se u isto vreme kada je ono prihvaćeno prihvate i dodatni delovi, pa se tako ne protivi ni Stanišićevom zahtevu, uprkos toga što je podnet na kraju dokaznog postupka.²⁸

III. MERODAVNO PRAVO

11. Na osnovu pravila 85(A) Pravilnika, dokazi u svrhu pobijanja izvode se nakon što je odbrana izvela svoje dokaze, osim ako Pretresno veće u interesu pravde ne odredi drugačije. Žalbeno veće je zaključilo da dokazi u svrhu pobijanja moraju biti izuzetno vredni i da se moraju odnositi na neko značajno pitanje koje direktno proizlazi iz dokaza odbrane i koje realno nije moglo da se predvidi.²⁹ Tužilaštvo ne može da izvodi dodatne dokaze samo zato što su izvedeni dokazi koji opovrgavaju njegove dokaze.³⁰

12. Na osnovu pravila 90(H)(i) Pravilnika, unakrsno ispitivanje mora biti ograničeno na predmet glavnog ispitivanja i pitanja koja se tiču verodostojnosti svedoka, a u slučaju da svedok može da dâ iskaz relevantan za navode strane koja ga unakrsno ispituje, na predmet tihih navoda. Prilikom utvrđivanja da li postoji dovoljan osnov za ponovno pozivanje svedoka, Veće mora da razmotri da li je strana koja traži njegovo pozivanje za

²⁴ *Ibid.*

²⁵ Stanišićev odgovor i Zahtev, par. 16.

²⁶ Odgovor tužilaštva na Stanišićev zahtev, par. 9.

²⁷ Odgovor tužilaštva na Stanišićev zahtev, par.10.

²⁸ Odgovor tužilaštva na Stanišićev zahtev, par. 9.

²⁹ *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića*, predmet br. IT -98-35-4-A, Presuda, 3. maj 2006. godine, par. 258.

³⁰ *Ibid.*

to iznela valjan razlog.³¹ Da bi ocenilo postojanje valjanog razloga, Veće će da razmotri svrhu ponovnog pozivanja svedoka, kao i opravdanje strane koja traži da se svedok ponovo pozove o tome zašto od njega nije dobila relevantne dokaze prilikom njegovog prvog svedočenja.³²

13. Na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika, svedočenje u obliku transkripta koje je dalo lice koje je u međuvremenu umrlo može da bude prihvачeno ako se pretresno veće uverilo da to lice nije na raspolaganju i ako na osnovu okolnosti u kojima je izjava data i zabeležena zaključi da je to svedočenje pouzdano.

IV. DISKUSIJA

(i) Zahtev tužilaštva

14. Tužilaštvo navodi tri pitanja u vezi s kojima traži da podnese Predložene protivdokaze. Prvo, tužilaštvo govori o Babićevom opisu napuštenih sela na području između Doboja i Bijeljine. U delu Babićevog svedočenja koje je tužilaštvo podnело to se pitanje ne pominje.³³ Babić je o tome svedočio u drugom delu transkripta u predmetu *Krajišnik*.³⁴ Pošto tužilaštvo nije podnelo taj deo transkripta, Veće to pitanje neće dalje razmatrati.

³¹ *Tužitelj protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Odluka po Zahtjevu tužiteljstva da se ponovo pozove Marko Rajčić, 24. april 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 10. *Tužilac protiv Bagosore i drugih*, predmet br. ICTR-94-41-T, Odluka po zahtevu odbrane da se ponovo pozove svedok tužilaštva OAB radi unakrsnog ispitivanja, 19. septembar 2005. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Bogosora iz 2005.*) par. 2; *Tužilac protiv Bagosore i drugih*, predmet br. ICTR-94-41-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva da se ponovo pozove svedok Nyanjwa, 29. septembar 2004. godine (Odluka u predmetu *Bogosora iz 2004.*), par. 6.

³² *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva da se pozove svedok VS-1033 ili, alternativno, da se prihvati njegova pismena izjava, 14. oktobar 2010. godine, par. 7; Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 10; *Tužilac protiv Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-T, Odluka po Zahtevu Josepha Nzirorere da se ponovo pozove svedok tužilaštva Ahmed Mbonyunkiza, 25. septembar 2007. godine, par. 5; Odluka u predmetu *Bogosora iz 2005.*, par. 2; Odluka u predmetu *Bogosora iz 2004.*, par. 6.

³³ Zahtev tužilaštva, poverljivi Dodatak A; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Transkript od 3. juna 2004. godine, T. 3390-3391.

³⁴ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Transkript od 3. juna 2004. godine, T. 3411.

15. Drugo, tužilaštvo pominje Babićevo svedočenje u vezi s razorenim i napuštenim hrvatskim selima koje je u novembru 1991. godine video u Krajini.³⁵ Optužnica u ovom predmetu tereti optužene za počinjenje zločina deportacije i prisilnog premeštanja nesrpskih civila s lokacija u SAO Krajini.³⁶ Ovo pitanje neposredno se odnosi na bazu zločina navedenu u Optužnici i kao takvo sastavni je deo teze tužilaštva. Tužilaštvo nije pokazalo da se Predloženi protivdokazi o ovoj temi odnose na značajno pitanje koje proizlazi neposredno iz dokaza odbrane i koje tužilaštvo nije realno moglo da predvidi.

16. Treće, tužilaštvo govori o Babićevom svedočenju o učešću Mladića, u svojstvu načelnika štaba 9. korpusa JNA, u vojnim dejstvima s ciljem isterivanja hrvatskog stanovništva s područja dejstva Kninskog korpusa u periodu od avgusta do oktobra 1991. godine.³⁷ Dokazi u svrhu pobijanja moraju da se odnose na značajno pitanje koje neposredno proizlazi iz dokaza odbrane koje realno nije bilo moguće predvideti. Međutim, pitanje Mladićeve zločinačke namere očigledno je deo teze tužilaštva. U Optužnici se navodi da su optuženi počinili zločine kao saučesnici UZP, u kom je učestvovao i Mladić.³⁸ Pitanje Mladićevog učešća u ovom UZP i njegova zločinačka namera neposredno se odnose na vid krivične odgovornosti iz Optužnice. U tom smislu ne može se smatrati da pitanje Mladićeve krivične odgovornosti proizlazi neposredno iz dokaza odbrane.

17. Tužilaštvo prihvata da je u svom dokaznom postupku izvelo dokaze o Mladićevoj zločinačkoj nameri, ali tvrdi da nije moglo da predvidi ovakvo osporavanje na osnovu svog razumevanja pretpretresnih podnesaka Stanišićeve odbrane. Tužilaštvo ne može da izvodi dodatne dokaze samo zato što su izvedeni neki dokazi koji opovrgavaju njegove dokaze. S tim u vezi, Veće smatra da strane u postupku nisu dostavile podneske o usaglašenim činjenicama o Mladićevoj zločinačkoj nameri. Osim toga, u relevantnim delovima pretpretresnih podnesaka Stanišićeve odbrane na koje se pozvalo tužilaštvo ne kaže se jasno da odbrana prihvata Mladićevu zločinačku namenu. U navedenim delovima

³⁵ Zahtev tužilaštva, poverljivi Dodatak A; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Transkript od 3. juna 2004. godine, T. 3390.

³⁶ Treća izmenjena optužnica, 10. jul 2008. godine (dalje u tekstu: Optužnica), par. 10, 64-66.

³⁷ Zahtev tužilaštva, poverljivi Dodatak A; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Transkript od 3. juna 2004. godine, T. 3391.

³⁸ Optužnica, par. 12.

se tvrdi da su sve lokalne snage i snage srpske Teritorijalne odbrane (dalje u tekstu: TO) kao i dobrovoljačke i paravojne jedinice dejstvovale pod komandom JNA i/ili uz njenu materijalnu pomoć.³⁹ Ti delovi konkretno se odnose na predviđeno svedočenje koje ukazuje na to da je Mladić učestvovao u davanju materijalne pomoći TO Krajina, Ministarstvu unutrašnjih poslova Krajine i Vojsci Republike Srpske.⁴⁰ U tim delovima nije utvrđeno da strane u postupku nisu u sporu oko pitanja Mladićeve zločinačke namere za koju se on tereti u Optužnici ni da odbrana neće pokušati da to pitanje ospori. Imajući to u vidu, Veće zaključuje da tužilaštvo nije pokazalo da se Predloženi protivdokazi s tim u vezi odnose na značajno pitanje koje neposredno proizlazi iz dokaza odbrane koje tužilaštvo nije realno moglo da predvidi.

18. Na kraju, tužilaštvo navodi da posredstvom Predloženih protivdokaza pokušava da ospori verodostojnost dva svedoka odbrane koji su svedočili o Mladićevoj nameri. Verodostojnost svedoka odbrane može da bude značajno pitanje koje neposredno proizlazi iz dokaza odbrane, a koje tužilaštvo nije realno moglo da predvidi prije njihovog iskaza. U ovom slučaju, svedoci odbrane su svedočili da je Mladićeva namera u vezi s Hrvatskom 1991. bila da se očuva jugoslovenska država, a da je namera u vezi s kretanjem oklopnog bataljona prema dva sela u Hrvatskoj bila da se oni "malo zastraše". U delu Babićevog svedočenja koje je podnelo tužilaštvo navodi se da je Mladić rukovodio vojnim operacijama u kojima je hrvatsko stanovništvo proterano s područja dejstva Kninskog korpusa. Mada se Babićovo svedočenje možda materijalno razlikuje od svedočenja svedoka odbrane, ono automatski ne pomaže Veću da oceni verodostojnost tih svedoka. Na primer, ono ne dovodi u pitanje izvore njihovih saznanja, motiv svedočenja ili njihov karakter. U ovom slučaju tužilaštvo nije pokazalo da se Predloženi protivdokazi odnose na verodostojnost svedoka odbrane i, prema tome, nije pokazalo da se odnose na značajno pitanje koje neposredno proizlazi iz dokaza svedoka, a koje tužilaštvo nije realno moglo da predvidi.

³⁹ Objedinjeni pretpretresni podnesak odbrane, 16. jul 2007. godine (dalje u tekstu: Stanišićev pretpretresni podnesak), par. 195, 205-206, 208, 211, 213, 220-222, 225-228, 230-232, 239.

⁴⁰ Stanišićev pretpretresni podnesak, par. 220, 225.

(ii) Stanišićev zahtev

19. Veće je 16. decembra 2010, na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika, u dokaze uvrstilo delove transkriptata svedočenja Milana Babića, pokojnog svedoka tužilaštva, u tri ranija predmeta. Tužilaštvo je 21. maja 2007. podnelo zahtev u kom je predložilo te delove. Stanišićeva odbrana je 5. juna 2012. podnela dodatne delove Babićevog svedočenja u istim ranijim predmetima. Stanišićeva odbrana nije u svoj spisak na osnovu pravila 65*ter* uključila svedoka Babića kao svedoka na osnovu pravila 92*quater*, niti je zatražila odobrenje da ga doda tom spisku.⁴¹

20. Na osnovu pravila 90(H)(i) Pravilnika, u slučaju da svedok može da da iskaz relevantan za navode strane koja ga unakrsno ispituje, ta strana ga može unakrsno ispitivati o predmetu tih navoda. Nadalje, strana koja traži da se svedok ponovo pozove mora za to izneti valjan razlog. Zapravo, odbrana ne može unakrsno da ispita preminulog svedoka tužilaštva čije je svedočenje uvršteno u spis na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika, niti taj svedok može na isti način da bude pozvan kao i svedoci koji su svedočili na sudu. Uprkos tome, Veće smatra da je odgovarajuće vreme da odbrana ospori svedočenje svedoka tužilaštva Babića na osnovu pravila 92*quater* s dodatnim dokazima tog svedoka bilo ili nakon što ga je tužilaštvo predložilo za vreme izvođenja svojih dokaza ili neposredno nakon što je to svedočenje bilo uvršteno u spis. Kada je neka strana u postupku predlagala delove izjava, transkriptata ili dokumenata, Veće je obično pozivalo druge strane u postupku da pregledaju i razmotre mogućnost podnošenja bilo kojih drugih delova predloženih materijala radi kontekstualizacije.⁴² Veće smatra da Stanišićeva odbrana, da bi podnела takve kontekstualne dokaze pet godina nakon što je tužilaštvo predložilo na usvojenje delove Babićevog svedočenja, godinu i po posle odluke Veće o prihvatanju Babićevog svedočenja i na samom kraju dokaznog postupka odbrane,

⁴¹ Podnesak Stanišićeve odbrane s izmenjenim spiskom svedoka na osnovu pravila 65*ter*(G)(i), 24. jun 2011. godine (poverljivo). Spiskovi na osnovu pravila 65*ter*(G) služe da drugim stranama u postupku najave svedoke koje odbrana namerava da pozove i dokazne predmete koje odbrana namerava da izvede u svom dokaznom postupku. Čak i da se, argumenta radi, prepostavi da preminuli svedok ne treba da bude uključen u spisak svedoka na osnovu pravila 65*ter*(G), Veće napominje da odbrana nije stavila ni relevantne delove Babićevog svedočenja na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter*(G)(ii) (dalje u tekstu: *Corrigendum* podnesaka Stanišićeve odbrane na osnovu pravila 65*ter*(G)(ii), 14. jun 2011).

⁴² V. npr. T. 3823, 7816, 15126, 15198, 18622.

Prevod

mora da iznese valjan razlog zbog kog te dokaze nije predložila ranije. Stanišićeva odbrana s tim u vezi nije iznela nikakve valjane argumente. Shodno tome, Veće smatra da Stanišićev zahtev treba da bude odbijen.

V. DISPOZITIV

21. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 85 i 90(H)(i) Pravilnika, Veće ODBIJA zahtev tužilaštva i Stanišićev zahtev.

Sastavljen na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 20. jula 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]